

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การเตรียมความพร้อมและการพัฒนาตนเองของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู การศึกษาปฐมวัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมและการพัฒนาตนเองของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัย เพื่อเปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัย จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาตนเองของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัย ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผลการวิจัย ดังรายละเอียด

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 246 คน มีครูการศึกษาปฐมวัยที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 246 คน ปฏิบัติงานในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลางและ ภาคอีสาน ร้อยละ 29.7 24.8 24.4 และ 21.1 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ มีอายุ 31 - 40 ปี ร้อยละ 53.7 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 61.4 มี ประสบการณ์การเป็นครู 1-5 ปี ร้อยละ 35.0 มีประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่ครูการศึกษาปฐมวัย 1-5 ปี ร้อยละ 37.0 ได้รับการอบรมด้านการศึกษาปฐมวัย ร้อยละ 91.5 และสังกัดที่ปฏิบัติงาน คือ องค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 63.0

2. การเตรียมความพร้อมตามมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัย

การเตรียมความพร้อมของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัย พบว่า ในภาพรวม ครูการศึกษาปฐมวัยมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงอันดับ ดังนี้ อันดับที่ 1 คือ ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู อันดับที่ 2 คือ ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม อันดับที่ 3 คือ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน อันดับที่ 4 คือ ด้านการพัฒนาตนเอง อันดับที่ 5 คือ ด้านการพัฒนาผู้เรียน อันดับที่ 6 คือ ด้านมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพครู อันดับที่ 7 คือ ด้านการพัฒนาวิชาการ อันดับที่ 8 คือ ด้านการดำรงชีวิตเหมาะสม และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการจัดการเรียนรู้

2.1 การเตรียมความพร้อมตามมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัย ด้านการปฏิบัติ

ตน

การเตรียมความพร้อมของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัย ด้านการปฏิบัติตน ได้แก่ ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม ด้านมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการดำรงชีวิตเหมาะสม รายละเอียดดังนี้

ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม พบว่า ในภาพรวม ครูการศึกษาปฐมวัยมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.88 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงอันดับ ดังนี้ อันดับที่ 1 คือ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อนและศิษย์ อันดับที่ 2 คือ การปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ของครู ในฐานะพลเมืองที่ดี อันดับที่ 3 คือ ทักษะในการควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตนจนเป็นที่ยอมรับในสถานศึกษา และความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ คำสั่ง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติงานของสถานศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย

ด้านมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพครู พบว่า ในภาพรวม ครูการศึกษาปฐมวัยมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงอันดับ ดังนี้ อันดับที่ 1 คือ ทักษะในการประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยา บรรณวิชาชีพครูให้เป็นที่ยอมรับในสถานศึกษา อันดับที่ 2 คือ ทักษะในการประพฤติปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นที่ยอมรับในสถานศึกษา อันดับที่ 3 คือ ความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู และความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การมีใบประกอบวิชาชีพครู เป็นอันดับสุดท้าย

ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู พบว่า ในภาพรวม ครูการศึกษาปฐมวัยมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงอันดับ ดังนี้ อันดับที่ 1 คือ ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของครูที่ดี อันดับที่ 2 คือ ความสามารถในการสร้างความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู อันดับที่ 3 คือ ทักษะการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูด้วยหลักธรรมและหลักวิชาชีพครู และความรู้ในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพครูของตนเอง เป็นอันดับสุดท้าย

ด้านการพัฒนาตนเอง พบว่า ในภาพรวม ครูการศึกษาปฐมวัยมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงอันดับ ดังนี้ อันดับที่ 1 คือ ทักษะในการควบคุมอารมณ์ของตนให้สามารถทำงานได้ในทุกสถานการณ์ อันดับที่ 2 คือ ทักษะในการพัฒนาบุคลิกภาพให้มีความประทับใจเหมาะสมในวิชาชีพของตน อันดับที่ 3 คือ ความรู้ด้านการสอน และความสามารถในการปฏิบัติงานสู่ความเป็นเลิศ เป็นอันดับสุดท้าย

ด้านการดำรงชีวิตเหมาะสม พบว่า ในภาพรวม ครูการศึกษาปฐมวัยมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีระดับการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงอันดับ ดังนี้ อันดับที่ 1 คือ ความสามารถปฏิบัติตนตามหลักธรรมในศาสนาที่นับถือได้เหมาะสม อันดับที่ 2 คือ ความรู้และความสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง อันดับที่ 3 คือ ความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมในศาสนาที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู และความรู้เกี่ยวกับการให้บริการทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู เป็นอันดับสุดท้าย

2.2 การเตรียมความพร้อมตามมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัย ด้านการปฏิบัติงาน

การเตรียมความพร้อมของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัย ด้านการปฏิบัติงาน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาวิชาการ และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน รายละเอียดดังนี้

ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า ในภาพรวม ครูการศึกษาปฐมวัยมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีระดับการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก ดังนี้ อันดับที่ 1 คือ ความรู้และทักษะในการออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย อันดับที่ 2 คือ ความรู้และทักษะในการวิเคราะห์มาตรฐานการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย อันดับที่ 3 คือ ความรู้และทักษะในการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และ โดยมีความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี หรือยุวกาชาด มีระดับการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการพัฒนาผู้เรียน พบว่า ในภาพรวม ครูการศึกษาปฐมวัยมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีระดับการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก ดังนี้ อันดับที่ 1 คือ ความรู้และทักษะในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้เรียน อันดับที่ 2 คือ ความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมการพัฒนาสุขภาพกายและสุขภาพจิตของนักเรียน อันดับที่ 3 คือ ความรู้และทักษะในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และโดยมีความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีระดับการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการพัฒนาวิชาการ พบว่า ในภาพรวม ครูการศึกษาปฐมวัยมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีระดับการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงอันดับ ดังนี้ อันดับที่ 1 คือ ความรู้และทักษะในการเลือกใช้สื่อ นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน อันดับที่ 2 คือ ความรู้

และทักษะในการสำรวจแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น อันดับที่ 3 คือ ความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น และความรู้และทักษะในการร่วมกิจกรรมของเครือข่ายทางวิชาการให้เกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ เป็นอันดับสุดท้าย

ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน พบว่า ในภาพรวม ครูการศึกษาปฐมวัยมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีระดับการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงอันดับ ดังนี้ อันดับที่ 1 คือ ทักษะในการร่วมกิจกรรมประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชนในการทำกิจกรรมของชุมชน อันดับที่ 2 คือ ทักษะในการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมของสถานศึกษา อันดับที่ 3 คือ ทักษะในการให้บริการชุมชนและให้ความช่วยเหลือชุมชนทั้งด้านความรู้และกิจกรรม และ ทักษะในการศึกษาเกี่ยวกับชุมชน สำรวจ เรียนรู้ สภาพเศรษฐกิจและสังคม ทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและบุคคลสำคัญของชุมชน เป็นอันดับสุดท้าย

3. การเปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัย จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (การทดสอบสมมติฐาน)

สมมติฐานที่ 1 ครูการศึกษาปฐมวัยที่มีอายุที่ต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัยแตกต่างกัน

พบว่า ปฏิเสธสมมติฐาน โดยในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาวิชาการมีความแตกต่างกัน ด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ครูการศึกษาปฐมวัยที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัยแตกต่างกัน

พบว่า ยอมรับสมมติฐาน โดยในภาพรวม มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการดำรงชีวิตเหมาะสม ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาวิชาการ และด้านความสัมพันธ์กับชุมชนไม่แตกต่างกัน ที่เหลือแตกต่างกันทั้งหมด

สมมติฐานที่ 3 ครูการศึกษาปฐมวัยที่มีประสบการณ์การเป็นครูที่ต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัยแตกต่างกัน

พบว่า ปฏิเสธสมมติฐาน โดยในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 ครูการศึกษาปฐมวัยที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ครูการศึกษาปฐมวัยที่ต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัยแตกต่างกัน

พบว่า ปฏิเสธสมมติฐาน โดยในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

สมมติฐานที่ 5 ครูการศึกษาปฐมวัยที่ได้รับและไม่ได้รับการอบรมด้านการศึกษาปฐมวัย มีการเตรียมความพร้อมของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัยแตกต่างกัน

พบว่า ปฏิเสธสมมติฐาน โดยในภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพครูและด้านการพัฒนาวิชาการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05 นอกนั้น ไม่มีความแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 6 ครูการศึกษาปฐมวัยที่มีสังกัดที่ปฏิบัติงานที่ต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัยแตกต่างกัน

พบว่า ปฏิเสธสมมติฐาน โดยในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ มีความแตกต่างกัน นอกนั้นด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

4. การพัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัย

การพัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัย ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นต่างๆ ดังนี้

4.1 ด้านคุณวุฒิการศึกษาและการสอน ได้แก่ ควรได้รับการศึกษาอบรมด้านการศึกษาปฐมวัย จนถึงระดับปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย มีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจด้านจิตวิทยาพัฒนาการเด็กแต่ละด้าน เพิ่มพูนทักษะความสามารถด้านศิลปะ ดนตรี และภาษา มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรระดับปฐมวัยศึกษา ได้รับพัฒนาเทคนิคการสอนที่น่าสนใจ สามารถอธิบายให้เด็กเข้าใจและจดจำได้ง่าย ส่งเสริมประสบการณ์การสอน และสร้างสรรค์ความสามารถด้านการถ่ายทอดความรู้แก่เด็กได้เป็นอย่างดี เป็นต้น

4.2 ด้านการพัฒนาตนเอง ได้แก่ พัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในด้านการวางแผนการดำเนินงานในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการจัดกิจกรรมในหลายๆ รูปแบบ เพิ่มพูนความรู้อย่างต่อเนื่องอยู่เสมอ ค้นคว้าหาความรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา มีความใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลาให้ทันกับยุคสมัยและเหมาะสมต่อการเรียนรู้ของเด็กแต่ละวัย สร้างและพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการสอน เป็นต้น

4.3 ด้านบุคลิกภาพ ครูการศึกษาปฐมวัยควรมีการพัฒนาบุคลิกภาพตนเอง ได้แก่ ให้มีสุขภาพจิตดี ยิ้มแย้มแจ่มใส อารมณ์มั่นคง มีลักษณะเป็นแบบอย่างที่ดีกับเด็ก และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม ใช้เวลาจากสุขภาพเรียบร้อย มีสุขภาพอนามัยที่ดีและแข็งแรง แต่งกายสะอาด สุขภาพเรียบร้อย กิริยามารยาทดี เป็นต้น

4.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ครูการศึกษาปฐมวัยควรพัฒนาตนเองด้านมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่ การปรับตัวเข้ากับบุคคลทุกระดับได้อย่างเหมาะสมและทำงานร่วมกับคนอื่นได้ดี มีความเข้าใจสภาพความแตกต่างของเด็กแต่ละคน เพื่อการมีแนวทางในการสอนที่ดี และควรปฏิบัติต่อเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน เป็นต้น

4.5 ด้านการมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ได้แก่ ความมีสำนึกในหน้าที่ มีเจตคติที่ดีต่อความเป็นครู เอาใจใส่งาน ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ และเห็นประโยชน์แก่ส่วนรวม มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีความรักความศรัทธาเข้าใจในอาชีพความเป็นครู และมีทัศนคติที่ดีต่อความเป็นครูปฐมวัย มุ่งมั่นต่อการสอน ทุ่มเวลาให้กับเด็ก เป็นต้น

4.6 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ได้แก่ ความรักต่อเด็ก โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อ เสียสละ มีน้ำใจ มีความเมตตา กรุณา แก่เด็ก ความซื่อสัตย์ สุจริต ความขยันหมั่นเพียรมุ่งมั่นในการทำงาน มีระเบียบวินัย มีความอดทน รับผิดชอบต่องานในหน้าที่ มีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย มีใจอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทย เป็นต้น

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัย การเตรียมความพร้อมและการพัฒนาตนเองของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู การศึกษาปฐมวัย ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากการศึกษาการเตรียมความพร้อมของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัย ด้านการปฏิบัติตน ได้แก่ ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม ด้านมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการดำรงชีวิตเหมาะสม มีการเตรียมความพร้อมโดยรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน ผลการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาของวรวิทย์ กุลจิรกาญจน์ (2550) ที่ทำการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ครูและผู้บริหารเกี่ยวกับวิธีพัฒนาครูที่ส่งผลต่อการปรับพฤติกรรมตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีพัฒนาครูที่ส่งผลต่อการปรับพฤติกรรมตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพโดยรวมและรายวิธีทั้ง 5 วิธี อยู่ในระดับมาก และการศึกษาของสมใจ วิเศษทักษิณ (2548) การพัฒนาตนตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า การพัฒนาตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน รองลงมา ด้านร่วมมือกับผู้อื่นใน

สถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์และด้านการแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

2. การเตรียมความพร้อมของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัย ด้านการปฏิบัติงาน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาวิชาการ และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน มีการเตรียมความพร้อมโดยรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน สอดคล้องกับการศึกษาของปรีชา สุขศรี (2548) ที่ทำการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 พบว่า ข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 มีความคิดเห็นต่อสภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของข้าราชการครูในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และภัทรวณี ทันอินทรอาจ (2551) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ซึ่งพบว่า สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. การทดสอบสมมติฐาน

ครูการศึกษาปฐมวัยที่มีอายุ ประสบการณ์การเป็นครู ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ครู การศึกษาปฐมวัย ได้รับและไม่ได้รับการอบรมด้านการศึกษาปฐมวัย สังกัดที่ปฏิบัติงานที่ต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัยแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ปฏิเสธสมมติฐาน สอดคล้องกับ ภัทรวณี ทันอินทรอาจ (2551) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศแตกต่างกันมีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่มีปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูที่มีตำแหน่ง/วิทยฐานะแตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติ .01 และสอดคล้องกับ สุนทรภรณ์ หาญคำภา (2544) ที่ศึกษาการเตรียมความพร้อม วิธีการ และเทคนิคการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูดีเด่นในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การเตรียมความพร้อมการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูดีเด่น มีความตระหนักถึงความสำคัญของแนวทางการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูตามที่กรมสามัญศึกษากำหนดไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ แต่ไม่สอดคล้องกับปรีชา สุขศรี (2548) พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 10-20 ปี มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานมากกว่าข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี และระหว่างข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 กับมากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่สอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ ชินกะธรรม (2550) ที่

ได้ศึกษาการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 ของข้าราชการครู สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาพะลานกงโพธิ์ ศูนย์ที่ 16 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ผลการวิจัย พบว่า ข้าราชการครู ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2548 โดยภาพรวมและทุกด้านสูงกว่าข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ ในการทำงานน้อยกว่า 15 ปี

4. การพัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัย พบว่า ครูต้องการ พัฒนาในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านคุณวุฒิการศึกษาและการสอน ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งมีความสอดคล้องกับ สมใจ วิเศษทักษิณ (2548) พบว่า การพัฒนาตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของ ข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 คือ การปฏิบัติตนเป็น แบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์และด้านการแสวงหาและ ใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา และการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่ เสมอ และชลอศรี แก้วสูงเนิน (2554) พบว่า ข้าราชการครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 มีความต้องการพัฒนาตนเองตามเกณฑ์มาตรฐาน วิชาชีพครู 9 ด้าน คือ ด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู ด้านการวิจัยทางการศึกษา ด้านการพัฒนา หลักสูตร ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และด้านการบริหารจัดการใน ห้องเรียน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้ที่จะเป็นครูการศึกษาปฐมวัยต้องจบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีทางการ การศึกษาปฐมวัยโดยตรง ซึ่งผู้ที่จบมาทางด้านนี้จะมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการและ ธรรมชาติของเด็กในระดับปฐมวัย รวมทั้งมีความรู้และความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการสอนมากกว่าผู้ ที่ไม่มีความรู้และไม่ได้จบทางการศึกษาปฐมวัยมาโดยตรง ความรู้ในหลักการจัดประสบการณ์ให้เด็กมี ความสุข และเน้นการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์
2. ครูการศึกษาปฐมวัยต้องมีทักษะการสื่อสารที่ดี เพื่อให้การสื่อสารระหว่างครูและ ผู้ปกครองที่มีต่อการพัฒนาเด็กเป็นไปในทางเดียวกัน
3. ครูการศึกษาปฐมวัยควรเน้นการปลูกฝังความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ให้เกิด ขึ้นกับเด็กในวัยนี้

4. ครูการศึกษาปฐมวัยต้องเป็นบุคคลที่มีจิตอาสา จิตใจดี นอกเหนือจากความรู้ลึกของความเป็นแม่ เอื้ออาทรต่อเด็ก

5. การพัฒนาวิทยฐานะครูการศึกษาปฐมวัยต้องมีความสอดคล้องกับธรรมชาติของปฐมวัย

6. การกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัยต้องคำนึงถึงความแตกต่างทางสังคมของครู โดยคำนึงถึงปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก ได้แก่ พื้นที่การศึกษา ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความต้องการขั้นพื้นฐาน แรงสนับสนุนหรือผลักดันจากครอบครัว ดังนั้น ควรจัดทำมาตรฐานให้ครอบคลุมถึงความแตกต่าง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษา ที่มีต่อครูการศึกษาปฐมวัย

2. ควรมีการศึกษาแนวทางสร้างและพัฒนาการจัดการศึกษาที่เหมาะสมตามมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กนักเรียน และสามารถปรับใช้ในทุกระบิบท

3. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยของการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กปฐมวัย

4. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการศึกษาของครูการศึกษาปฐมวัย